

Tarkastuslautakunta

Aika 18.09.2023 klo 09:00 - 11:12

Paikka Paimion kaupungintalo II krs, kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 34	Tarkastuslautakunnan kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
§ 35	Sähköisen pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
§ 36	Tarkastuslautakunnan esityslistan ja asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 37	Tilintarkastajan työohjelma vuodelle 2023	6
§ 38	Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2024	7
§ 39	Talousarvion toteutuminen 1.1.-30.6.2023 ja ennuste vuodesta 2023	8
§ 40	Tarkastuslautakunnan talousarvion muutos 2023	11
§ 41	Tarkastuslautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2026	12
§ 42	Sidonnaisuusilmoitukset	19
§ 43	Muut asiat	20

Tarkastuslautakunta

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Heino Sini Taipaleenmäki Joonas Heurlin Eeva Pöri Pasi Salo Tapani Launto Tommi Tuovinen Nanna Jussinmäki Jari	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen varajäsen jäsen asiantuntija	- pöytäkirjantarkastaja - pöytäkirjantarkastaja - paikalla § 39 käsittelyn ajan klo 10.00-10.40
	Ehrlund Kirsi Tahvanainen Pirkko	tilintarkastaja pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Tommila Liisa		

Käsitellyt asiat   34 - 43

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa alkaen tiistaina 26.9.2023

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tarkastuslautakunnan kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 34

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla. Esityslista on lähetetty toimitielimen päättämällä tavalla vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Päätösehdotus: Kokous todetaan laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sähköisen pöytäkirjan tarkastajien valinta

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 35

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuille kokousviikkoa seuraavana tiistaina.

Mikäli tämä päivä on pyhäpäivä, nähtävilläolopäivä on seuraava arkipäivä.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti allekirjoituspalvelun kautta. Pöytäkirja on tarkastettava viimeistään päivää ennen pöytäkirjan nähtäville asettamista

Esittelijä:

:

Päätösehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Tapani Salo ja Joonas Taipaleenmäki.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunnan esityslistan ja asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 36

Tarkastuslautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 134 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 135 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouksutsussa.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta päättää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tilintarkastajan työohjelma vuodelle 2023

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 37
583/00.03.00/2023

Tilintarkastaja Kirsi Ehrlund esittelee tilintarkastuksen työohjelman vuodelle 2023.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta merkitsee tilintarkastajan työohjelman tiedoksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunnan työohjelma vuodelle 2024

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 38
582/00.03.00/2023

Tarkastuslautakunta on asetettu hallinnon ja talouden hoidon sekä tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunnan tehtävä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Lautakunnan työn perustaksi on laadittu arviointisuunnitelma vuosille 2021-2024, jonka lautakunta hyväksyi 10.9.2021 kokouksessaan. Arviointisuunnitelmaa täsmennetään vuosittain hyväksymällä kyseiselle vuodelle työohjelma. Työohjelma vuodelle 2024 valmistellaan ja hyväksytään tässä kokouksessa.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta laatii ja hyväksyy työohjelman vuodelle 2024.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Talousarvion toteutuminen 1.1.-30.6.2023 ja ennuste vuodesta 2023

Kaupunginhallitus 16.08.2023 § 232

Tiivistelmä: Hyvinvointialueuudistuksesta johtuen vuoden 2023 talousarvion toteuma on poikkeuksellinen ja vertailu edelliseen vuoteen on haastavaa.

Valmistelija/lisätietoja antaa
hallintojohtaja Jaana Hölsö, p. 02 474 5210

Esityslistan oheismateriaalina löytyvät tiedot verotilityksistä ja talousarvion 2023 ensimmäisen vuosipuoliskon toteutumisesta. Laskennallinen tasainen kertymä on 50,0%. Henkilöstökulujen osalta, kun lomakorvaukset huomioidaan, laskennallinen toteuma-aste on 51,5%.

Hyvinvointialueiden toiminnan alkamisesta johtuen muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ovat poikkeuksellisen suuret. Hyvinvointialue Varhalle siirtyi vuoden alusta sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnot, oppilashuolto ja pelastuslaitoksen maksusuudet. Erityisesti muutos näkyy palveluiden ostoissa, henkilöstömenoissa, verotuloissa, valtionosuuksissa ja maksutuotoissa.

Käyttötalous

Käyttötalouden toimintatuotot ovat 5,6 milj. euroa, joka on 476t.euroa viime vuoden vastaavaa aikaa vähemmän. Suhteessa talousarvioon toteuma on 53%, eli yli tasaisen kertymän. Ulkoiset toimintatuotot ovat 2,4 milj. euroa, se on noin 10% viime vuoden vastaavaa aikaa vähemmän. Maksutuotot ovat 295t€, se on 804t€ viime vuotta vähemmän: sote-lautakunnan osuus viime vuoden laskutuksesta oli 733t€ ja varhaiskasvatuksen 2023 laskutuksesta puuttuu touko-kesäkuun osuus. Saadut tuet ja avustukset ovat 1,1t€, se on 428t€ viime vuoden vastaavaa aikaa suuremmat. Avustuksissa tulee huomioida, että jaksotukset tehdään vain vuoden vaihteessa. Muiden toimintatuottojen kasvua selittää Varhailta laskutettavat tilavuokrat.

Ulkoiset toimintakulut ovat kesäkuun lopussa 18,9 milj. euroa, niiden toteuma-aste talousarviosta on 52,6%, se on hieman yli tasaisen kertymän. Vuoden takaiseen verrattuna ulkoiset toimintakulut ovat lähes puolittuneet. Henkilöstökulut ovat 11,4 milj. euroa, niiden talousarvion toteuma-aste on 51,8%, toteuma-aste on talousarvion mukainen, kun huomioidaan, että siiheen sisältyy lomarahat ja palkkasopimuksen kertaerä. Palveluiden ostot ovat 11,8 milj. eurollaan ovat 52,6% eli hieman yli tasaisen kertymän. Osittain tätä selittää vuoden alussa maksetut koko vuoden kattavat vuosimaksut,

mutta suurempi selittäjä on talousarviossa ennakoitua suuremmat asiakaspalveluiden ostot, jotka varhaiskasvatuksen palveluseleleistä ja maksuista yksityisille palveluntuottajille. Summaltaan asiakaspalvelujen ostot ovat romahtaneet kymmenesosaan aiemmasta, ollen 1,7milj.euroa. Aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden ostot ovat 1,3milj. eurollaan talousarvion mukaiset ja 4,3% viime vuoden vastaavaa aikaa pienemmät. Avustusten toteuma (516t€) on hieman yli talousarvion tasaisen kertymän, koska huhti-kesäkuussa maksettiin mm. yhdistysten vuotuiset toiminta-avustukset ja yksityistieavustukset. Muiden toimintakulujen toteuma on talousarvion mukainen ja viime vuotta pienempi.

Verot ja valtionosuudet

Hyvinvointialueuudistus leikkaa merkittävästi verorahoitusta, niin kunnallisverotilityksiä kuin valtionosuuksia.

Kaikkien manner-Suomen kuntien kunnallisveroprosenttia leikattiin 12,64%-yksiköllä, joten 2023 se on Paimiossa 8,11%. Alkuvuoden kunnallisverotilitykset ovat 13,8 milj. euroa. Tilitykseen sisältyy 5,2milj. euroa vuoden 2022 veroprosentin mukaisia tilityksiä, tästä johtuen talousarvion toteumaprosentti ”näyttää liian hyvältä”. Yhteisöveron tilitykset ovat 1,4 milj. eurollaan hieman viime vuoden vastaavaa aikaa pienemmät. Kiinteistöverotilitykset tuloutuvat vasta kesän jälkeen. Kokonaisuudessaan verotilitykset ovat 15,4milj. euroa. Verotulojen toteuma-aste talousarvioon verrattuna on 62,7%, mutta vuoden 2022 ”verohäntien” osuus on merkittävä.

Valtionosuustilitykset ovat vajaan 5,1 milj. euroa. Tilitykset ovat ministeriöiden joulukuisten päätösten mukaiset ja toteuma-aste talousarvioon on 53,1%. Kunnille maksettavat vuoden 2023 valtionosuudet ovat osoittautuneet liian suuriksi. Tämän hetkisen tiedon mukaan vuosien 2024-2025 valtionosuuksista vähennetään tänä vuonna liikaa maksettu osuus: 30€/asukas eli Paimion kohdalla se on 324t€. Viime vuoteen verrattuna valtionosuuksien määrä on puolittunut.

Vuosikate

Kesäkuun vuosikate näyttää vajaata 5,0 milj. euroa. Se on 1,9 milj. euroa viime vuoden vastaavaa aikaa parempi. Parannusta selittää verotilityksiin sisältyvät vuoden 2022 kunnallisveroprosentin mukaiset ”verohännät”.

Investoinnit

Investointimenot ovat kesäkuun lopussa 2,3 milj. euroa. Merkittävien osa menoista on syntynyt viime vuonna alkaneesta uimahallin peruskorjauksesta (1,5milj.€) ja kiertoliittymästä (277t€).

Lainamäärä ja kassavarat

Lainamäärä kesäkuun lopussa oli 52,3 milj. euroa, kun viime vuoden lopussa lainaa oli 51,4 milj. euroa. Kaupungin kassavarat olivat kesäkuun lopussa 1,8 milj. euroa, kun ne vuoden 2022 lopussa olivat 2,2 milj. euroa.

Asukasmäärä

Kaupungin asukasmäärä kesäkuun lopussa oli 11 140, kun se vuoden vaihteessa oli 11 138, kasvua kaksi henkilöä.

Esittelijä:	Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari
Päätösehdotus:	Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion toteutumisen kesäkuun lopussa 2023 tiedoksi.
Päätös:	Ehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 39
213/02.02.02/2023

Kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki on kutsuttu kokoukseen esittelemään talousarvion toteumaa 1.1.-30.6.2023 ja ennustetta vuodelle 2023.

Päätösehdotus:	Tarkastuslautakunta merkitsee tiedokseen kaupunginjohtajan talouskatsauksen.
Päätös:	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunnan talousarvion muutos 2023

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 40
312/02.02.01/2023

Tilintarkastuksen tulosalueelle esitetään talousarviomuutosta menoja lisäävästi.

Paimion kaupungin tilintarkastusyhteisö vaihtui kilpailutuksen seurauksena tilikauden 2023 alusta ja tästä johtuen tilintarkastuksen kustannus sekä tilikauden aikaisen tilintarkastuksen laskutuksen ajallinen kohdentuminen muuttuivat. Tämän seurauksena tilintarkastuksen kuluja kertyy talousarvio vuodelle 2023 enemmän kuin talousarviossa on osattu varautua. Tilintarkastuksen (kp 1050) palvelujen ostoihin esitetään 11 000 euron lisämäärärahaa.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan vuoden 2023 talousarvion muuttamista siten, että tilintarkastuksen tulosalueelle lisätään ulkoisiin toimintamenoihin 11 000 euroa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2026

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 41
441/02.02.00/2023

”Kaupunginhallitus 14.06.2023 § 218

Tiivistelmä: Hyväksytään ensi vuoden talousarvion laadinta-aikataulun.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

hallintojohtaja Jaana Hölsö, p. 02 474 5210

Oheismateriaalina oleva vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025 – 2026 taloussuunnitelman laadinta-aikataulu vastaa aikaisempien vuosien hyväksi havaittua aikataulua.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2024 talousarvion laadinta-aikataulun toimialojen noudatettavaksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 16.08.2023 § 231

Tiivistelmä: Kaupunginhallitus hyväksyy ensi vuoden talousarvion ja kahden seuraavan vuoden taloussuunnitelman laadintaohjeen noudatettavaksi.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

hallintojohtaja Jaana Hölsö, p. 02 474 5210

Kuntalaki (110§) edellyttää, että valtuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvion ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma vuosille 2025 - 2026.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden

edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Lähtökohdat vuoden 2024 talousarvion laadintaan

Paimion vuoden 2022 tilinpäätös oli vajaan miljoona euroa ylijäämäinen ja kertynyttä ylijäämää on taseessa 13,6 milj. euroa. Kaupungin lainakanta vuoden lopulla oli 51,3 milj. euroa, vähennystä 2,5milj. euroa vuoteen 2021. Vuoden 2022 lopussa lainaa per asukas on 4613 euroa.

Vuoden 2023 talousarviossa ylijäämää on 1,3 milj euroa. Puolen vuoden toteuman perusteella vuoden 2023 ennuste näyttää talousarviota paremmalta.

Vuosi 2024 on kuntatalouden näkökulmasta tavanomainen ilman merkittäviä uudistuksia. Vuonna 2025 kuntataloudessa tapahtuu lyhyen ajan sisällä jo toinen merkittävä rakenteellinen uudistus, kun työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien vastuulle.

Vuoden 2023 aikana Paimiossa on ollut yli 300 tilapäisen suojelun piirissä olevaa ukrainalaista, joista noin puolet on kuntamallin mukaisessa majoituksessa. Heidän tulee syksyn kuluessa päättää hakevatko kotikuntaa Paimiosta vai lähtevätkö muualle.

Niin globaalin, kansallisen kuin yksityishenkilöiden talouden kannalta viime vuodet ovat olleet poikkeukselliset. Venäjän höykkäyssodan aiheuttama epävarmuuden jatkuminen varjostaa talouden näkymiä. Korkojen ja hintojen nousu on vähentänyt kulutusta ja asuntokauppojen määrää huomattavasti.

Vuonna 2022 alkanut hintojen nousu on ollut hurjaa. Kasvu on vuoden 2023 aikana hidastanut, joskin kesäkuun inflaatio oli edelleen 6,3%. Hintojen nousu on suurimmalta osalta seurausta korkojen, sähkön ja ruuan hinnan noususta. Energian ja raaka-aineiden hintojen nousu näkyy myös tavaroiden ja palveluiden hinnoissa. VMn arvio kesäkuussa vuoden 2023 keskimääräiseksi inflaatioksi 5,9%. Finanssialan elokuussa päivittämien pääosin kesäkuussa laadittujen talousennusteiden mukaan inflaation arvioidaan olevan 2024 noin 2,5% ja 2025 vajaan 2%.

Kuntasektorin palkansaajien nykyinen työehtosopimus on voimassa 1.5.2022 – 30.4.2025. Kuntien ansiotasoindeksiennuste on 3,3% vuodelle 2024 ja vuosille 2025 3,6% ja 2025 3,8%.

Verotulot

Verotuloarvio vuosille 2024 - 2026 perustuu Kuntaliiton huhtikuun 2023 veroennusteeseen. Uusi veroennuste saadaan elokuun lopulla. Sote-uudistus leikkasi sekä kunnallis- että yhteisöveroja merkittävästi. Kiinteistöveroihin uudistuksella ei ollut vaikutusta, niiden suhteellinen osuus kasvaa, kun muut erät pienenevät.

Vuoden 2023 kunnalliveroprosentti on 8,11. Vuoden 2022 kunnallisverosta (20,75 %) vähennettiin kaikilta kunnilta sote-uudistuksesta johtuen 12,64%-yksikköä. Vuoden 2024 kunnallisverot tulee määrittää kymmenyksen tarkkuudella. Talousarvioesityksessä vuoden 2024 veroprosenttina on käytetty 8,20%, jossa korotus nykyiseen on 0,09%-yksikköä.

Ennusteessa verotuloja arvioidaan vuonna 2024 kertyvän yhteensä 25,4 milj. euroa. Kunnallisverojen osuudeksi on arvioitu 20,8 milj. euroa. Vuodelle 2024 yhteisöveroja arvioidaan kertyvän reilut kaksi miljoonaa euroa. Kiinteistöveroihin on arvioitu 2 % kasvu.

1000 euroa	nykyiset veroprosentit						
	tp2021	tp2022	ta 2023	e 2023	ta 2024	ts 2025	ts 2026
Tulovero	41 348	43 553	20 000	21 635	20 750	21 250	22 120
Yhteisövero	1 852	2 920	2 100	2 362	2 080	2 220	2 340
Kiinteistövero**	2 402	2 510	2 450	2 525	2 600	2 670	2 740
	45 603	48 983	24 550	26 522	25 430	26 140	27 200

Kunnallisveron 0,1%-yksikön muutoksen vaikutus verotilityksiin on ensimmäisenä vuotena noin 250 000 euroa ja seuraavina vuosina noin 300 000 euroa:

Tulovero +0,09%-yks = 8,2% (muuttuneet luvut punaisella)

1000 euroa	tp2021	tp2022	ta 2023	e 2023	ta 2024	ts 2025	ts 2026
Tulovero	41 348	43 553	20 000	21 635	21 000	21 500	22 400
Yhteisövero	1 852	2 920	2 100	2 362	2 080	2 220	2 340
Kiinteistövero	2 402	2 510	2 450	2 525	2 600	2 670	2 740
	45 602	48 983	24 550	26 522	25 680	26 390	27 480

Kiinteistöveroille on laissa määritelty ala- ja ylärajat. Alla olevassa taulukossa näkyy sallitut vaihteluvälit, Paimion nykyiset veroprosentit sekä niillä saatu vuotuinen tuotto.

kiinteistön käyttötarkoitus	lain mukainen vaihteluväli	Kiinteistövero 2023 (ennakko)		0,1% - yksikköä
		%	euroa	euroa
vakituinen asunto	0,41 - 1,00	0,45 %	1 314 694	292 154
muu kuin vak.asunto	0,93 - 2,00	1,20 %	68 370	5 698
yleinen kv (rakennus)	0,93 - 2,00	1,10 %	757 290	75 729
yleinen kv (maapohja)	0,93 - 2,00	1,10 %	379 442	37 944
rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00	3,00 %	36 227	1 208
Kaikki yhteensä			2 556 023	

Kiinteistöveroprosenttien korotusten vaikutus on seuraava:

Kiinteistövero

vakituinen asunto	0,01 %	29 000 €
muu kuin vak.asunto	0,10 %	5 700 €
yleinen kv (rakennus)	0,10 %	76 000 €
yleinen kv (maapohja)	0,10 %	38 000 €

Valtionosuudet

Sote-uudistus puolitti valtionosuudet. Vuoden 2023 valtionosuudet ovat osoittautuneet liian suuriksi: vuosien 2024-2025 valtionosuuksista vähennetään 2023 liikaa maksettu osuus: tämän hetkisen tiedon mukaan 30€/asukas eli Paimion kohdalla se on 324t€, siis 162t€ vähennetään molempina vuosina.

Uusimmat laskelmat valtionosuuksista ovat toukokuulta. Kuntien ja hyvinvointialueiden välinen rahoitus vahvistuu syksyn kuluessa, kun lopulliset tilinpäätöstiedot ovat käytettävissä. Paimion valtionosuudet tulevat laskemaan kuluva vuodesta noin 1,1 milj.euroa.

1 000 €	2022	ta 2023	tot 2023	ta 2024	ts 2025	ts 2026
Peruspalv. vo ilman tasauksia	12 099	4 309	5 014	5 373	5 373	5 373
Verotuloihin perust. vo-tasaus	2 956	3 478	3 463	2 463	2 463	2 463
Veromenetysten kompensatiot	5 315	1 664	1 620	1 609	1 609	1 609
Opetus- ja kultt.t. muut vo:t	80	135	80	80	80	80
Sote-uud., muutosrajoitin				170	170	170
Sote-uud., siirtymä tasaus				-166	-28	-33
Sote-uud., lopputarkistuserät				-486	-486	-324
yhteensä	20 450	9 586	10 176	9 043	9 182	9 338

Toimintatuotot

Vuoden 2023 ulkoisiksi toimintatuotoiksi on arvioitu 5,3 milj. euroa.

Allaolevassa laskelmassa näkyy vuoden 2023 arvioidut tulot tämän hetkisen tiedon mukaan.

	1 000 €	tp2022	ta2023	e 2023	ta 2024	ts 2025	ts 2026
Verotulot		24 550	26 522	26 522	25 680	26 390	27 480
Valtionosuudet		9 586	10 176	10 176	9 043	9 182	9 338
Toimintatulot		8 188	5 367	5 385	5 300	5 400	5 500
Korko- & rahoitustulot		1 021	830	830	920	920	940
yhteensä		43 345	42 896	42 914	40 943	41 892	43 258

Talousarvion raamilaskelma

	1 000 €	tp 2022	ta 2023	enn 2023	ta 2024	ts 2025	ts 2026
ulkoiset toimintatulot		8 188	5 367	5 385	5 300	5 400	5 500
ulkoiset toimintamenot		-74 785	-35 897	-37 103	-38 100	-38 850	-39 600
toimintakate		-66 596	-30 530	-31 717	-32 800	-33 450	-34 100
verotulot		48 983	24 550	26 522	25 680	26 390	27 480
valtionosuudet*		20 450	9 586	10 176	9 043	9 182	9 338
korko- & muut rah.tulot		1 021	830	914	940	920	940
korko- & muut rah.menot		-412	-505	-861	-800	-800	-800
vuosikate		3 445	3 931	5 034	2 063	2 241	2 858
suunnitelmapoistot		-2 594	-2 685	-2 630	-2 620	-2 650	-2 650
satunnaiset erät/tp-kirjaukset		84	84	84	84	84	84
tilikauden tulos		936	1 330	2 489	-473	-325	292
Kumulatiivinen yli-/alijäämä		13 569	14 899	17 388	16 057	14 426	17 063

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet

Laadittaessa talousarviota 2024 ja -suunnitelmaa vuosille 2025 – 2026 käytetään **pohjana vuoden 2023 ennustetta** seuraavin ohjein:

- Jokaisen hallintokunnan on tarkasteltava toimintaansa kuntastrategian mukaisesti ja haettava oma-aloitteisesti mahdollisuuksia tehostaa toimintaa ja tehdä rakenteellisia muutoksia.

- Palkkoihin arvioidaan +3,0 % kasvu, huomioiden kunnalliset yleiset virka- ja työehtosopimukset sekä vuoden 2023 tehdyt henkilöstömuutokset.
- Palveluiden ostoihin ja muihin toimintamenoihin (aineet, tarvikkeet, tavarat, avustukset ja muut toimintamenot) voidaan arvioida 2,0 % kasvu.
- Kaikkien toimintamenojen suunnitelmavuosien kasvuksi on arvioitu 2,0 %
- Vuoden 2024 toimintatuotoiksi on arvioitu 5,3 milj. euroa ja suunnitelmavuosiin on arvioitu 2%:n kasvu.
- Hankeavustuksilla rahoitettava toiminnan osuus, joka ei lisää nettokustannuksia, voi ylittää em. raamin. Hankkeiden omavastuuosuus sisältyy raamiin.
- Palkkojen sivukuluprosentit ovat seuraavat: palkkaperusteinen eläkemaksu Kuel 16,91 % ja Vael 16,41 % (2023: Kuel 17,39 % ja Vael 16,43 %), muut sivukulut 4,25% (sotu 1,48 %, vakuutusmaksut 2,77 %, 2023: 4,31 %). Sivukuluprosentit syötetään taloussuunnittelu-ohjelmaan valmiiksi ja järjestelmä laskee ne automaattisesti palkkasumman perusteella.
- Kevan toukokuussa antama arvio Paimion 2024 tasausmaksusta on 603 000 euroa. Tasausmaksu on 1.1.2023 alkaen korvannut eläkemenoperusteisen eläkemaksun. Se kohdennetaan keskitetysti. Vuoden 2023 tasausmaksun lopullinen summa vahvistuu loppusyksyllä 2023, kun kuntien ja hyvinvointialueiden palkkajako tarkistetaan. Vuoden 2023 arvio oli 602 000 euroa.
- Vuoden 2024 poistot ovat 2,6-2,7 milj. Poistot esitetään keskitetysti, eikä hallinnonalojen tarvitse niitä huomioida.
- Voimassa olevassa investointiohjelmassa vuoden 2024 bruttoinvestoinnit ovat 4,5 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 4,3 milj. euroa. Vain kaikkien välttämättömimmät investoinnit voidaan esittää toteuttaviksi.
- Sisäisten erien (tilavuokrat, ict-palvelut, talous- ja henkilöstöhallinto, palvelupiste, ml. puhelinvaihde) määrät syötetään keskitetysti. Sisäiset erät eivät vaikuta lautakuntien talousarvioraamiin, vaan tuodaan lautakuntakohtaisten ulkoisten talousarvioiden päälle.

- Talousarvion teknisestä laadinnasta (lukujen syöttö taloussuunnitteluohjelmaan ja talousarviokirjan kirjoituksesta) on erilliset ohjeet intrassa.

Lähteet:

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion aineistoja
Valtionvarainministeriön laskelmia
Tilastokeskuksen tietoja
Kevan työnantajasisivut

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jussinmäki Jari

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeen hallintokuntien noudatettavaksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.”

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 41
441/02.02.00/2023

Tarkastuslautakunta valmistelee vuoden 2024 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2026 kaupunginhallituksen ohjeistuksen mukaan.

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta esittää talousarvioehdotuksen vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2026 kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 42
652/00.03.00/2021

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta
- hyväksyy uudet annetut sidonnaisuusilmoitukset sekä aiemmin annettuihin ilmoituksiin tehdyt muutokset, jotka julkaistaan kaupungin internetsivuille.
- saattaa hyväksytyt sidonnaisuusilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi uudet annetut sidonnaisuusilmoitukset sekä aiemmin annettuihin ilmoituksiin tehdyt muutokset, jotka julkaistaan kaupungin internetsivuille.

Muut asiat

Tarkastuslautakunta 18.09.2023 § 43

Päätös:

- Tarkastuslautakunta päätti osallistua koulutusristeilylle 27.10.2023.
- Tarkastuslautakunnan seuraavat kokoukset:
  - 13.11.2023 kokous siirretään pidettäväksi 20.11.2023 klo 9.00
  - 5.12.2024 klo 9.00
  - 11.3.2024 klo 9.00
  - 22.4.2024 klo 9.00
  - 20.5.2024 klo 9.00

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 34, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39, § 40, § 41, § 42, § 43

Muutoksenhakukielto

Päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.